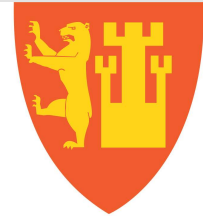

Aktiv bruk av minsteareal i hjorteviltforvaltningen

Line H. Alsaker, Fredrikstad kommune

21.01.2021

**FREDRIKSTAD
KOMMUNE**

Agenda

1. Kort om meg
2. Dagens situasjon i Fredrikstad
3. Hvorfor endre minstearealet?
4. Prosess – Fra kunnskapsinnhenting til ferdig vedtatt forskrift
5. Forventet effekt av tiltaket
6. Spørsmål

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

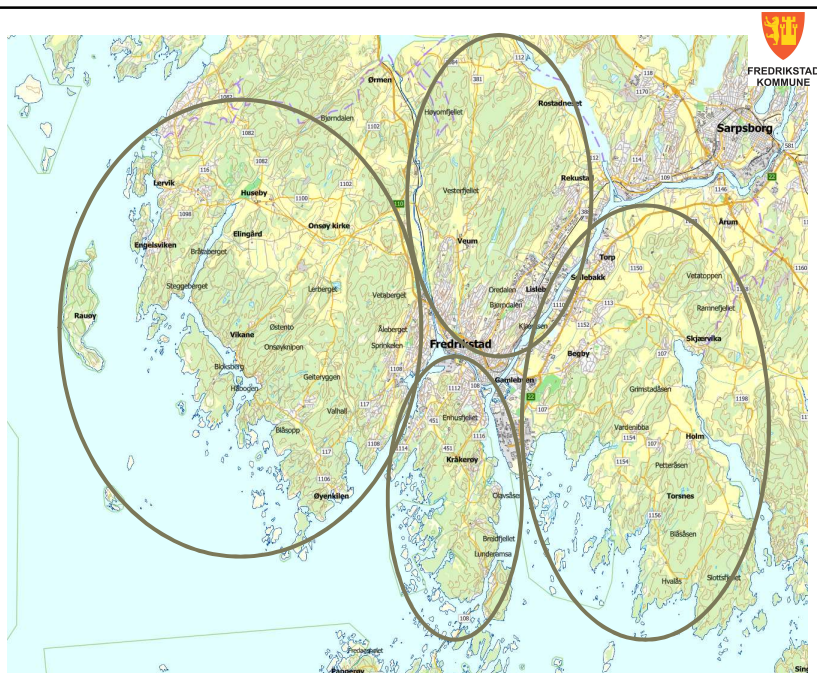

En nærmere titt på kommunen

Utfordringer:

- E6 gjennom Råde og Sarpsborg
- Flere trafikkerte riks- og fylkesveier
- Glomma og Seutelva
- Tett bebyggelse

- Totalt ca. 162 000 daa med skog
- Tellende elgarealer 174 341 daa

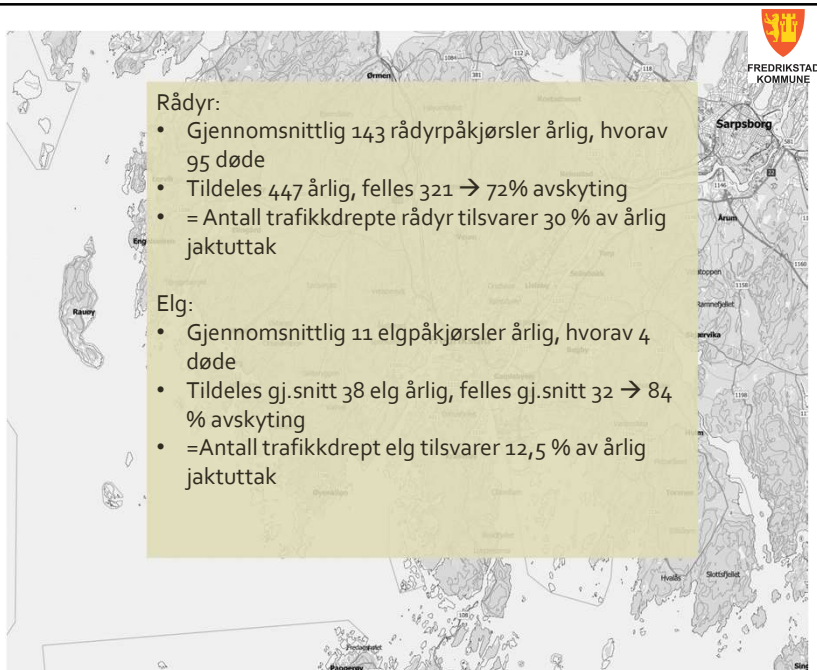
Dagens situasjon før endring av minsteareal (2016-2018)

Rådyr:

- Gjennomsnittlig 143 rådyrpåkjørslar årlig, hvorav 95 døde
- Tildeles 447 årlig, felles 321 → 72% avskyting
- = Antall trafikkdrepte rådyr tilsvarer 30 % av årlig jaktuttak

Elg:

- Gjennomsnittlig 11 elgpåkjørslar årlig, hvorav 4 døde
- Tildeles gj. snitt 38 elg årlig, felles gj. snitt 32 → 84 % avskyting
- = Antall trafikkdrept elg tilsvarer 12,5 % av årlig jaktuttak

Historie – hva har vært gjort tidligere?

- 2001 – fastsetting av forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever i Østfold (Fylkesmannen i Østfold)
- 2003 – fastsetting av ovennevnte forskrift lokalt av kommunestyret
  - Fastsetting av kommunale målsettinger parallelt
  - Minsteareal = 3000 daa for elg i hele Fredrikstad, med unntak av Rauer 500 daa

Historie – hva har vært gjort tidligere?

- Bestandsplaner har lagt opp til en langt lavere avskyting enn fastsatt minsteareal
- 2018: 5450 daa tellende areal bak hver felte elg
- Fraveket minstearealet i samtlige kommunedeler, og noen langt mer enn andre.

Dilemma: hvor mange elg kan og bør en stor bykommune huse?

Hvorfor ville vi endre det fastsatte minstearealet

Minsteareal – definisjon:

- 1) Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettshaverne har krav på.
- 2) Arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.

1. Sett elg i hver kommunedel har vært forskjellig
2. Antall fallvilthendelser i hver kommunedel har vært svært forskjellig
3. Bestandsplanen la opp til en lav avskyting, uten at det ble fattet enkeltvedtak for spesifikke områder eller år. Det lønte seg derfor å melde seg ut av bestandsplansamarbeidet, og få direkte tildeling fra kommunen – da fikk man flere elg på kvota.
4. Ønske om å forvalte bestanden i tråd med hjorteviltforskriften

Prosess

1. Kunnskapsinnhenting – ekstern rapport
2. Hva sier lovgrunnlaget? Hvilke bestemmelser støtter man seg på?
3. Politisk behandling
  1. Politisk behandling av at saken skal på høring
  2. Høringsperiode
  3. Bearbeiding av høringsinnspill
  4. Politisk behandling av endelig sak
4. Oppdatering av lovdata

Prosess

del 1:
kunnskapsinnhenting

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Fredrikstad etter jakta 2018

FAUN RAPPORT B112 | 2019 | Viltforvaltning | Morten Malsrud & Ole Ross
Opplysningsvesenetsvesen, Fredrikstad kommune

Elgbeitetaksering i Østfold 2019

FAUN RAPPORT B12 | 2019 | Viltforvaltning | Morten Malsrud, Finn Olav Myhrnes, Sighem Røedalen, Marianne Einarsson, Espen Aune & Ole Ross
Opplysningsvesenetsvesen, Østfold fylkeskommune og kommuner i Østfold

Før endring av minstearealet skal kommunen vurdere følgende:

- bestandsutvikling i forhold til kommunens mål,
- bestandenes størrelse og sammensetning,
- beitegrunnlag og artens livsvilkår ellers, herunder sesongtrekk,
- eventuelle konflikter med tanke på jord-, hage- og skogbruk,
- viltpåkørsler langs vei og jernbane samt annen irregulær avgang, og andre mulige konfliktpunkter, for eksempel naturmangfold.

Prosess

del 1:
kunnskapsinnhenting

Resultat fra rapport:

- Elgtetthet etter jakta 2018 = 74 elg
- For å opprettholde et bærekraftig beitetrykk over i tid anbefales en svak bestandsreduksjon.
- Anbefalt økt uttak i spesifikke kommunedeler

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

Prosess

del 1:
kunnskapsinnhenting
Fredrikstad kommunes målsettinger

Tabell 6. Delmål bestandstetthet av elg

Målparameter	Mål	Dagens situasjon (2016-18)	Måloppnåelse	Tiltak
Felt elg per jegerdag*10	> 0,5	0,49	Ikke oppnådd	Svak reduksjon i elgtetthet
Sett elg per dag	< 0,5	0,58 (2018)	Ikke oppnådd	Svak reduksjon i elgtetthet

Tabell 8. Delmål Trafikk

Målparameter	Mål	Dagens situasjon (2016-18)	Måloppnåelse	Tiltak
Viltbåkjørler	Antall elgpåkjørler langs vei skal ikke overstige 8 elg årlig	11	Ikke oppnådd	Økt avskyting Reduksjon i elgtetthet
	Antall trafikkdøpt elg skal ikke overstige 7,5 % av årlig jaktuttak	12,5 %	Ikke oppnådd	Trafikkikringstiltak

Prosess

del 2:
Lovgrunnlaget
Hjorteviltforskriften

Minsteareal – definisjon:

- 1) Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettsinnehaver har krav på.
- 2) Arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

§ 7. Fravik fra minstearealet

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for elg, hjort og rådyr med inntil 50 prosent. Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak som gjøres for særskilte vald og for et begrenset tidsrom.

Ved fravik av minstearealet over lengre tid, må kommunen vurdere en forskriftsendring av minstearealet i stedet for å benytte § 7.

§ 6. Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr

Kommunen fastsetter minsteareal for elg, hjort og/eller rådyr i forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune.

Forslag om endring av minsteareal fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring fastsettes av kommunen innen 15. mars.

Prosess del 3: Politisk behandling

1. Politisk behandling av at saken skal på høring
  1. Skrive saksframlegg med bakgrunn for:
    1. hvorfor man ønsker å endre minstearealet,
    2. hva som er dagens situasjon og
    3. hva man ønsker å oppnå med det
  2. Høringsperiode
    1. Vi satte 3 ukers høringsfrist, men dette velger dere ut fra framdriftsplan
  3. Bearbeiding av høringsinnspill
    1. Alle innspill bør svares ut i et eget dokument, som legges ved saksframlegget ved den politiske behandlingen.
    2. Er det høringsinnspill som bør medføre justering i foreslått forskrift?
  4. Politisk behandling av endelig sak

Tidligere minsteareal: 3000 daa

Kommunedel	Fauns forslag til areal (daa)	Kommunens forslag til areal (daa)	Resultat etter høring
Rolvøy/sentrum	2500	3000	3000
Onsøy	2500	3000	3000
Borge	3500	5000	4000
Kråkerøy	7500	7500	7500

Prosess del 4: Lovdata

LOVDATA

Søk etter lover, forskrifter, bestemmelser, forskningsrapporter, forskningsprosjekter m.m.

Rettskilder

- Lover
- Stortingssvedtak
- Sentrale forskrifter
- Lokale forskrifter
- Norsk Lovtidend
- EØS-veileder
- Norges traktater
- Angivelser
- Trykkesaker
- Tariffaktar
- Statens personalførbok
- Oversette lover / Translated Acts
- Oversette forskrifter / Translated regulations
- Oversette avgjørelser / Translated decisions

Forskrift om adgang til jakt etter elg og rådyr, Fredrikstad kommune, Østfold

Gå til oppnådd kunngjøring

Forskrift om adgang til jakt etter elg og rådyr, Fredrikstad kommune, Østfold

Dato: FCR-2019-01-07-1487

Utført dato: 07.11.2019

Endrer: FCR-2001-03-25-1205

Opprettet for: Fredrikstad kommune, Vest

Inngår i: Lov-1981-05-29-36 (16), FCR-2016-01-08-13 (5), FCR-2016-01-08-13 (5)

Kunngjort: 12.11.2019 kl. 14.10

Kontroll: Forsøkt om adgang til jakt etter elg og rådyr, Fredrikstad

Hjemme: Forsøkt om adgang til jakt etter elg og rådyr, Fredrikstad kommune i Østfold

1. Formål

Det er adgang til jakt etter elg og rådyr i Fredrikstad kommune i Østfold.

2. Åpning for jakt og fangst av hjortevilt

Minsteområdet for godkjenning av vilt og helingsstøtteleier er som angitt i tabellen:

Kommune/ del av kommunen	Elg- Minsteområdet i daa	Rådyr- Minsteområdet i daa
Fredrikstad, vest for Glomma (Rikway, Viken og Orstev)	3 000	300
Fredrikstad, øst for Glomma (Borge og Toranes)	4 000	300
Rådebyen	1 500	300

Det er ikke åpnet for jakt på elg og rådyr på Røser.

For elg eller produsert og oppdrettet skog, myr og en kartone på inntil 25 meter dykket mark som bebodde areal.

For rådyr eller produsert og oppdrettet skog, myr og dykket mark som bebodde areal.

3. Hvalfrosken

Forskriften tre i kraft straks, og samtidig oppheves forskrift om jakt og fangst av vilt og helingsstøtteleier i forskrift 25. august 2001 nr. 1225 om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever i Aker, Fredrikstad, Halden, Spydeberg og Våler kommuner, Østfold.

- Forskrifter og annet som skal kunngjøres i Norsk Lovtidend skal innsendes til Lovtidendredaksjonen i Lovdata. Sammen med kunngjøringsmanuskriptet skal det vedlegges et utfylt skjema med informasjon vedrørende kunngjøringen.

• <https://lovdata.no/lovtidend/kunngjoring>

Forventet effekt

- Høyere avskyting - 89 % av tildelt kvote
- Valdledere og jaktledere som er trygge på vi forvalter stammen i tråd med dagens tall
- mindre fallvilt?
- Bedre samarbeid om bestandsplan – ikke lenger en fordel å melde seg ut

Hva jeg ville
gjort
annerledes?

- Endret minsteareal for rådyr med en gang
- Involvert nabokommuner i større grad

Takk for meg 😊

Interessert i saksdokumenter?

Mail:
linals@fredrikstad.kommune.no

